

TDDI16 – Föreläsning 9

Sortering i linjär tid, beräkningsbarhet

Filip Strömbäck

Planering

Vecka	Fö	Lab
36	Komplexitet, Linjära strukturer	----
37	Träd, AVL-träd	1---
38	Hashning	12--
39	Grafer och kortaste vägen	12--
40	Fler grafalgoritmer	-23-
41	Sortering	--3-
42	Mer sortering, beräkningsbarhet	--34
43	Tentaförberedelse	---4

- 1 Hur snabbt kan vi sortera data?
- 2 Sortering i linjär tid
- 3 Tillämpningar
- 4 "Intressanta" algoritmer
- 5 Beräkningsbarhet
- 6 Sammanfattning

Bättre än $\mathcal{O}(n \log n)$?

Vi vet att sorteringsproblemet avgränsas av $\Omega(n)$ och $\mathcal{O}(n \log n)$ (varför?).

Kan vi hitta en ännu bättre algoritm som sorterar indata med hjälp av en jämförelsefunktion?

Bättre än $\mathcal{O}(n \log n)$?

Vi vet att sorteringsproblemet avgränsas av $\Omega(n)$ och $\mathcal{O}(n \log n)$ (varför?).

Kan vi hitta en ännu bättre algoritm som sorterar indata med hjälp av en jämförelsefunktion?

Sterlings formel: $\ln(n!) \approx n \ln(n) - n$ för stora n .

Alltså: $\Omega(\log(n!)) = \Omega(n \log(n))$

- 1 Hur snabbt kan vi sortera data?
- 2 Sortering i linjär tid
- 3 Tillämpningar
- 4 "Intressanta" algoritmer
- 5 Beräkningsbarhet
- 6 Sammanfattning

Sortering i $\mathcal{O}(n)$?

- Jämförelsebaserade sorteringar begränsas av $\Omega(n \log n)$

Hur sorterar vi då i $\mathcal{O}(n)$?

Sortering i $\mathcal{O}(n)$?

- Jämförelsebaserade sorteringar begränsas av $\Omega(n \log n)$

Hur sorterar vi då i $\mathcal{O}(n)$?

Vi skippar jämförelserna!

Count sort – Idé

1. Skapa en array av heltal med ett index för varje möjligt tal i indata
2. Räkna förekomster av alla heltal i indata, lagra dem i arrayet
3. Skriv tillbaka talen i ordning utifrån antalet

Original:

3	1	2	3	2	0
---	---	---	---	---	---

Count sort – Idé

1. Skapa en array av heltal med ett index för varje möjligt tal i indata
2. Räkna förekomster av alla heltal i indata, lagra dem i arrayet
3. Skriv tillbaka talen i ordning utifrån antalet

Original:

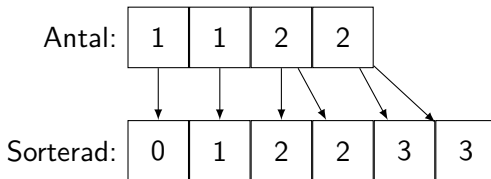
3	1	2	3	2	0
---	---	---	---	---	---

Antal:

1	1	2	2
---	---	---	---

Count sort – Idé

1. Skapa en array av heltal med ett index för varje möjligt tal i indata
2. Räkna förekomster av alla heltal i indata, lagra dem i arrayet
3. Skriv tillbaka talen i ordning utifrån antalet

Count sort – Implementation

```
void count_sort(vector<int> &data) {  
    vector<int> count(max_number, 0);  
    for (int x : data)  
        count[x]++;  
  
    size_t pos = 0;  
    for (int i = 0; i < int(max_number); i++)  
        for (int c = 0; c < count[i]; c++)  
            data[pos++] = i;  
}
```

Bucket sort

En grov sortering som första steg.

- Lägg elementen i olika "lådor" baserat på deras storlek
- Sortera sedan varje låda med någon annan sorteringsalgoritm

Bucket sort – implementation

```
void bucket_sort(vector<int> &data) {  
    vector<vector<int>> buckets(num_buckets);  
    const int divide = (max_number / num_buckets);  
    for (int x : data)  
        buckets[x / divide].push_back(x);  
  
    size_t pos = 0;  
    for (vector<int> &x : buckets) {  
        sort(x.begin(), x.end());  
        copy(x.begin(), x.end(), data.begin() + pos);  
        pos += x.size();  
    }  
}
```

Radix sort (LSD first) – Idé

Om talen varierar mycket blir det snabbt mycket minne som krävs...

Idé: Vi sorterar flera gånger!

- Sortera efter den minst signifikanta siffran
- Fortsätt sedan med nästa siffra
- ...

Det är viktigt att sorteringen är **stabil**.

Bucket sort passar bra här!

Radix sort (LSD first) – Implementation

```
void radix_sort(vector<int> &data) {  
    for (int divide = 1;  
        divide < 10 * max_number;  
        divide *= 10) {  
  
        bucket_sort_digit(data, divide);  
    }  
}
```


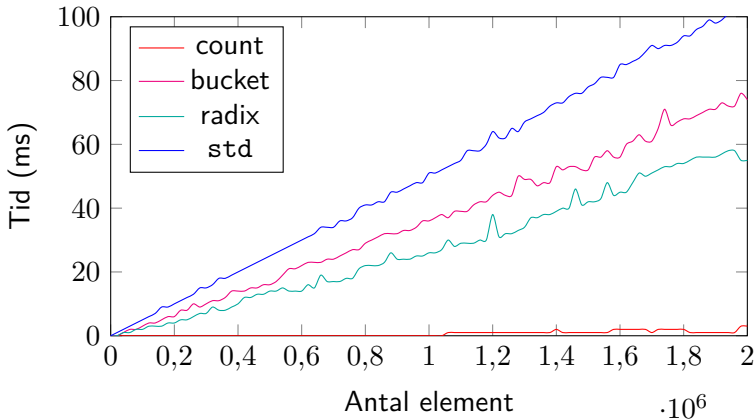
Radix sort – modifierad bucket sort

```
void bucket_sort_digit(vector<int> &data, int div) {  
    vector<vector<int>> buckets(10);  
  
    for (int x : data)  
        buckets[(x / div) % 10].push_back(x);  
  
    size_t pos = 0;  
    for (vector<int> &x : buckets) {  
        copy(x.begin(), x.end(), data.begin() + pos);  
        pos += x.size();  
    }  
}
```

Radix sort (MSD first)

- Vi kan också börja med den mest signifikanta siffran!
- I så fall sorterar vi de olika "partitionerna" separat i stället för samtidigt som i tidigare fallet

Jämförelse – Element mellan 0 och 10000

Sound of sorting

Det finns många visualiseringar av diverse sorteringsalgoritmer på internet, exempelvis:

- 15 algoritmer, en och en:
`https://www.youtube.com/watch?v=kPRA0W1kECg`
- 6 olika algoritmer samtidigt:
`https://www.youtube.com/watch?v=ZZuD6iUe3Pc`

- 1 Hur snabbt kan vi sortera data?
- 2 Sortering i linjär tid
- 3 **Tillämpningar**
- 4 "Intressanta" algoritmer
- 5 Beräkningsbarhet
- 6 Sammanfattning

Fördela röster

Baserat på problem 12390 från OnlineJudge.

- Det finns n städer, vardera med p_i invånare
- Alla ska rösta på valdagen
- Du har b valurnor, hur ska du fördela dem så att den urnan med flest röster innehåller så få röster som möjligt?
- $1 \leq n \leq 500000$, $n \leq b \leq 2000000$, $p_i \leq 5000000$

- 1 Hur snabbt kan vi sortera data?
- 2 Sortering i linjär tid
- 3 Tillämpningar
- 4 "Intressanta" algoritmer
- 5 Beräkningsbarhet
- 6 Sammanfattning

Sleep sort

Starta en tråd/process för varje element, låt dem sova i motsvarande antal sekunder och sedan skriva ut sin data.

```
#!/bin/bash
task() { sleep "$1"; echo "$1"; }
for i in "$@"
do
    task $i &
done
wait
```

Risk för fel...

Vad är tidskomplexiteten?

Machine learning sort

Idé:

1. Sortera en delmängd av datan
2. Träna ett neuralt nätverk att beräkna den slutgiltiga positionen baserat på ett element
3. Använd det för resten av datan

Återigen: Risk att datan inte blir korrekt sorterad...

<https://arxiv.org/abs/1805.04272>

Bogosort

```
void bogosort(vector<int> &v) {  
    while (!sorted(v))  
        random_shuffle(v.begin(), v.end(), generator);  
}  
  
bool sorted(const vector<int> &v) {  
    for (size_t i = 1; i < v.size(); i++)  
        if (v[i - 1] > v[i])  
            return false;  
  
    return true;  
}
```

Bogobogosort

```
void bogobogosort(iter begin, iter end) {  
    while (!sorted(begin, end))  
        random_shuffle(begin, end, generator);  
}  
  
bool sorted(iter begin, iter end) {  
    if (begin + 1 == end)  
        return true;  
    vector<int> x(begin, end);  
    bogobogosort(begin, end - 1);  
    return *(end - 2) <= *(end - 1);  
}
```

<http://www.dangermouse.net/esoteric/bogobogosort.html>

Worstsor

1. Generera alla permutationer av indata, spara i en lista
2. Sortera listan lexiografiskt med hjälp av bubblesort
3. Ta det första elementet

Komplexitet: $\Omega((n!)^2)$

`https://sites.math.northwestern.edu/~mlerma/
papers-and-preprints/inefficient_algorithms.pdf`

Worstsort – even worse

1. Generera alla permutationer av indata, spara i en lista
2. Sortera listan lexiografiskt med hjälp av **worstsort**, om vi inte har nått ett förutbestämt djup ännu...
3. Ta det första elementet

Komplexitet: $\Omega(((n!) \dots!)^2) = \Omega((n!^{(k)})^2)$

https://sites.math.northwestern.edu/~mlerma/papers-and-preprints/inefficient_algorithms.pdf

Dropsort

Iterera genom listan, börja med det andra elementet:

- Jämför elementet med det förra.
- Om det var mindre än det förra, ta bort det.

Dropsort is what is known in the computer science field as a lossy algorithm...

<https://www.dangermouse.net/esoteric/dropsort.html>

Andra intressanta algoritmer

- *Ineffective Sorts*
<https://xkcd.com/1185/>
- *Stacksort*:
<https://gkoberger.github.io/stacksort/>
- Med flera...

- 1 Hur snabbt kan vi sortera data?
- 2 Sortering i linjär tid
- 3 Tillämpningar
- 4 "Intressanta" algoritmer
- 5 **Beräkningsbarhet**
- 6 Sammanfattning

Kan vi lösa alla problem? – The Halting Problem

Vi har en funktion $h(f, x)$ som returnerar true om anropet $f(x)$ terminerar.

Kan vi lösa alla problem? – The Halting Problem

Vi har en funktion $h(f, x)$ som returnerar true om anropet $f(x)$ terminerar.

Vi skriver en funktion, $q(f)$:

```
void q(f) {  
    if (h(f, f))  
        while (true) {}  
}
```

Terminerar $q(q)$?

Kan vi lösa alla problem? – The Halting Problem

Vi har en funktion $h(f, x)$ som returnerar true om anropet $f(x)$ terminerar.

Vi skriver en funktion, $q(f)$:

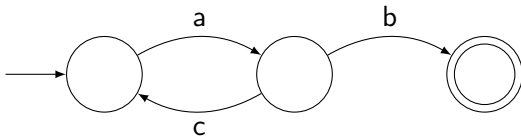
```
void q(f) {  
    if (h(f, f))  
        while (true) {}  
}
```

Terminerar $q(q)$?

Om $h(q, q)$ är sant: q terminerar ej $\Rightarrow$ motsägelse

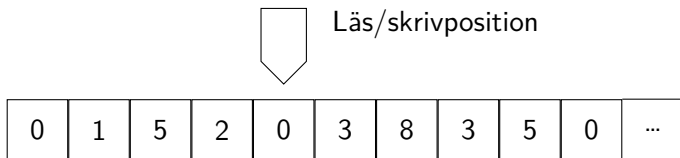
Om $h(q, q)$ är falskt: q terminerar $\Rightarrow$ motsägelse

Modell – Finit Automata

- Läser indata, går till nästa tillstånd
- Finns två varianter: deterministisk (DFA), ickedeterministisk (NFA)
- DFA och NFA är lika starka

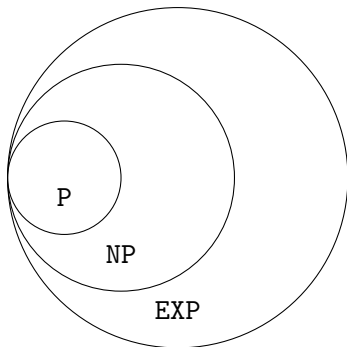
Modell – Turingmaskiner

- Kan *läsa*, *skriva*, *flytta* huvudet fram eller tillbaka, och *terminera*.
- Ekvivalent med "vanliga" datorer (men kräver oftast fler steg)
- Finns också deterministisk och ickedeterministisk
- Enkel att göra bevis för

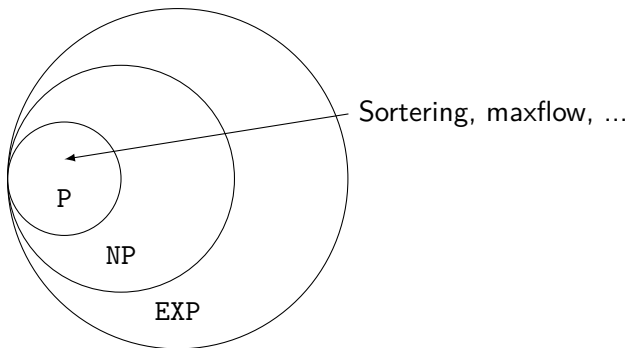
Komplexitetsklasser

Olika problem är olika “svåra”:

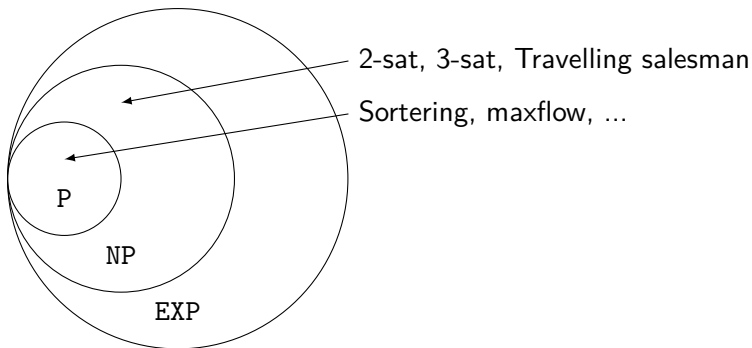
Komplexitetsklasser

Olika problem är olika “svåra”:

Komplexitetsklasser

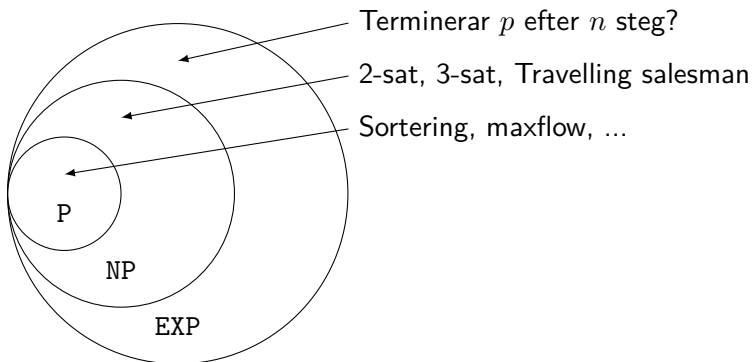
Olika problem är olika “svåra”:

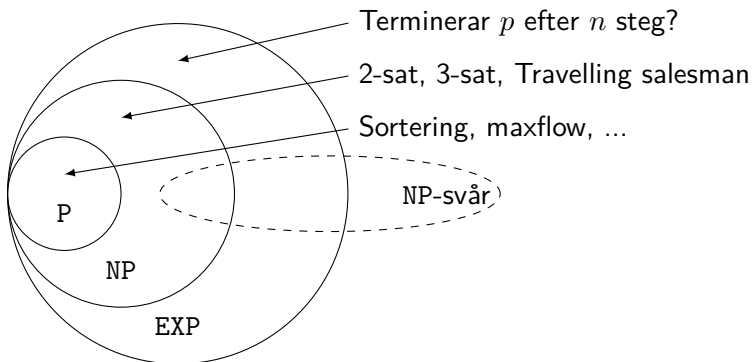
Komplexitetsklasser

Olika problem är olika “svåra”:

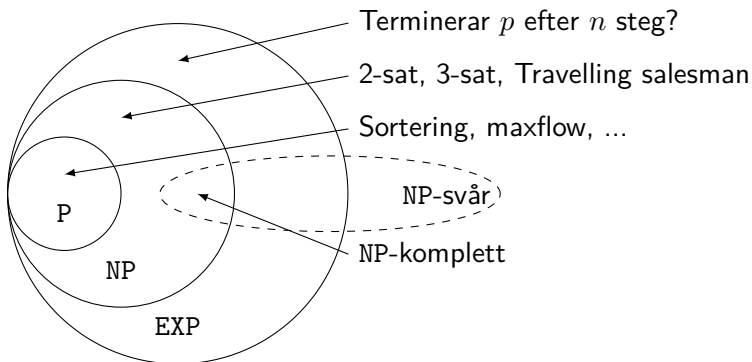
Komplexitetsklasser

Olika problem är olika “svåra”:

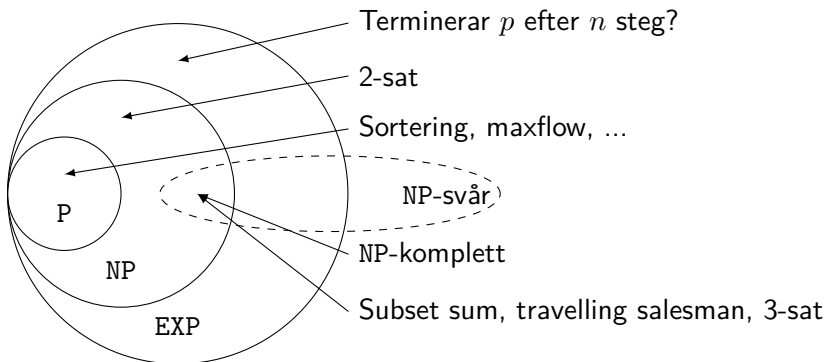
Komplexitetsklasser

Olika problem är olika “svåra”:

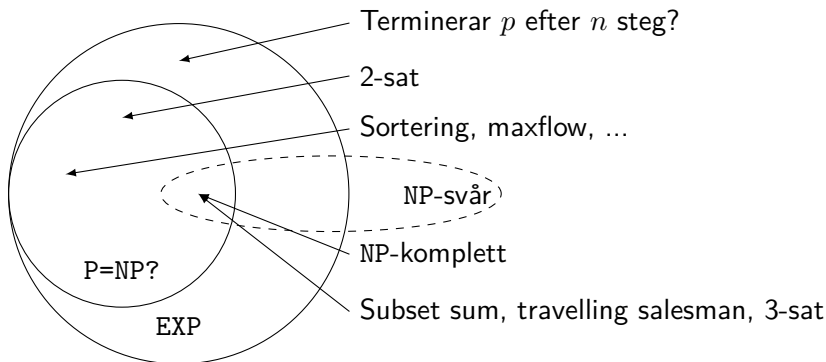
Komplexitetsklasser

Olika problem är olika “svåra”:

Komplexitetsklasser

Olika problem är olika “svåra”:

- 1 Hur snabbt kan vi sortera data?
- 2 Sortering i linjär tid
- 3 Tillämpningar
- 4 "Intressanta" algoritmer
- 5 Beräkningsbarhet
- 6 Sammanfattning

I kursen framöver

- Nästa vecka
  - Tentaförberedelse
- Extrauppgifter
  - 11991 (enklare)
Hitta tal effektivt. Kan vi använda sortering för att effektivisera lösningen?
  - 10369 (svårare)
Anslut baser med radiokommunikation, minimera hur kraftig radiolänk som behövs. Kan binärsökning förenkla problemet?

Påbyggnadskurser (vissa på masternivå)

TDIU16 Process- och operativsystem

Multitrådning och operativsystem

TDDD95 Algoritmisk problemlösning

Bygg ditt eget bibliotek med användbara
algoritmer för att lösa Kattisproblem

TDDC78 Programmering av paralleldatorer

Analysera parallella algoritmer, programmera
superdatorer

TDDD56 Multicore- och GPU-programmering

Programmera och analysera parallella
algoritmer, delvis på GPU

Filip Strömbäck

www.liu.se